

Natjecanje iz hrvatskoga jezika

Organizatori

Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Agencija za odgoj i obrazovanje

Sjedište i adresa Državnoga povjerenstva

Agencija za odgoj i obrazovanje
Podružnica Rijeka
Trpimirova 6, 51 000 Rijeka

Predsjednica Državnoga povjerenstva

Barbara Beronja, prof., viša savjetnica za hrvatski jezik
Agencija za odgoj i obrazovanje
Podružnica Rijeka
Trpimirova 6, 51 000 Rijeka
telefon: 051/317-694; e-adresa: barbara.beronja@azoo.hr

Vremeni

Školsko natjecanje: **17. veljače 2022.** (četvrtak)
Županijsko natjecanje: **30. ožujka 2022.** (srijeda)
Državno natjecanje: **od 11. do 13. svibnja 2022.** (srijeda – petak)

Ciljevi

- poticati učenike na proučavanje hrvatskoga jezika, usavršavanje jezične komunikacije i pismenosti te zanimanje za jezične sadržaje izvan propisanoga kurikula, tj. poticati učenike na samostalno proučavanje jezikoslovne literature i jezičnih pojava
- poticati spoznaje o vrijednosti stečenoga znanja, vještina i sposobnosti te njihove primjene u daljnjoj naobrazbi i razvijanju jezične kulture
- razvijati poticajne i pozitivne motive za samovrednovanje i vrednovanje znanja, vještina i sposobnosti
- poticati standardizaciju u izradi ispita i ispitnih zadataka
- razmjenjivati iskustva učitelja i nastavnika stečenih tijekom rada s učenicima u nastavnim i izvannastavnim aktivnostima povezanim s poučavanjem hrvatskoga standardnog jezika.

Razine i kategorije

U školskoj godini 2021/2022. Natjecanje će se provesti na školskoj, županijskoj i državnoj razini. U Natjecanju mogu sudjelovati učenici VII. i VIII. razreda osnovne škole te učenici I., II., III. i IV. razreda srednje škole.

U Natjecanju mogu sudjelovati i učenici s teškoćama prema članku 65. *Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi* (Narodne novine, 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12 i 94/13). Stručna služba matične škole treba učenika s teškoćama i roditelje učenika pravovremeno upoznati sa sustavom Natjecanja koje po svojoj prirodi izdvaja samo određeni broj najuspješnijih u pojedinoj kategoriji. Mentori učenika trebaju na vrijeme obavijestiti višu savjetnicu za natjecanja i smotre (ivana.ivancic-medved@azoo.hr, natjecanjaismotre@azoo.hr) i predsjednicu Državnoga povjerenstva (barbara.beronja@azoo.hr) o potrebi tehničke prilagodbe ispita na školskoj i svakoj sljedećoj razini Natjecanja (v. *Opća pravila za provedbu natjecanja i smotri učenika osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske u školskoj godini 2021/2022.*, članak 1.5.). Zahtjev za prilagodbom ispita potrebno je dokumentirati *Rješenjem Ureda državne uprave o primjerenome obliku školovanja učenika s teškoćama.*

Svi učenici kojima je na dan Natjecanja izrečena mjera samoizolacije/izolacije imaju pravo sudjelovati na Natjecanju u *online* okruženju. U navedenom slučaju, primjenjuje se sljedeće: učenicima se ispit dostavlja na kućnu adresu ili na službenu e-adresu ime.prezime@skole.hr, učenici trebaju biti nadgledani putem kamere, nadgledanje vrši član povjerenstva, nakon završetka pisanja učenik sken ispita dostavlja povjerenstvu na službenu adresu s koje mu je poslan ispit. Detalji provedbe svih razina Natjecanja bit će objavljeni u *Dodatnim uputama* u rokovima naznačenim ovim *Posebnim pravilima*.

Programski sadržaji

Natjecanje će se provoditi prema obrazovnim ishodima i ključnim pojmovima navedenima u ovim uputama za provedbu Natjecanja iz hrvatskoga jezika (v. tablice s popisom ishoda i ključnih pojmova za svih šest kategorija, u nastavku od 11. do 32. stranice; obrazovni ishodi i ključni pojmovi ne provjeravaju se na razinama i u kategorijama nižima od onih u čijim su tablicama masno otisnuti.)

Ispitni zadatci Natjecanja iz hrvatskoga jezika za kategorije VII. i VIII. razreda osnovne škole te I., II., III. i IV. razreda srednje škole bit će sastavljeni prema *Kurikulumu nastavnoga predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj* (NN, 10/19).

A) školsko Natjecanje – 17. veljače 2022. s početkom u 13 sati

Državno povjerenstvo objavit će 2. veljače 2022. u aplikaciji za natjecanja i smotre Agencije za odgoj i obrazovanje *Dodatne upute i pravila školskim povjerenstvima za organizaciju i provedbu školske razine Natjecanja iz hrvatskoga jezika u školskoj godini 2021/2022.*, tj. detaljni opis tijeka provedbe školskoga Natjecanja.

- **prijavu učenika** na Natjecanje, **preuzimanje ispitnih materijala** te **unos rezultata** Natjecanja vrši putem WEB servisa – aplikacije za natjecanja i smotre Agencije za odgoj i obrazovanje (natjecanja.azoo.hr) u školi odgovorna osoba koju je za to imenovao ravnatelj (ova odgovorna osoba ima ovlast za uvid u školsku razinu Natjecanja)
- u školi odgovorna osoba unosi rezultate školskoga Natjecanja **do 18. veljače 2022.**
- školsko povjerenstvo dostavit će tablice poretka i originale ispita svih učenika koji su sudjelovali na školskoj razini Natjecanja županijskomu povjerenstvu **do 25. veljače 2022. godine.**

Školsko Natjecanje iz hrvatskog jezika održat će se **17. veljače 2022.** godine s početkom **u 13 sati** u svim školama Republike Hrvatske koje su se prijavile na Natjecanje organizatoru Natjecanja u svojoj županiji.

Obveza je svakoga učitelja i nastavnika hrvatskoga jezika pravodobno upoznati sve učenike s mogućnošću i pravilima sudjelovanja na Natjecanju (*Posebna pravila Natjecanja iz hrvatskoga jezika u školskoj godini 2021/2022.*, *Opća pravila za provedbu natjecanja i smotri učenika osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske u školskoj godini 2021/2022.*, *Dodatne upute školskim povjerenstvima za organizaciju i provedbu školske razine Natjecanja iz hrvatskoga jezika u školskoj godini 2021/2022.*).

Školsko Natjecanje provode školska povjerenstva učitelja/nastavnika hrvatskoga jezika za Natjecanje iz hrvatskoga jezika, koja imenuju ravnatelji škola.

Ispitne zadatke i materijale za provedbu Natjecanja sastavljaju članovi Državnoga povjerenstva za provedbu Natjecanja učenika osnovnih i srednjih škola u školskoj godini 2021/2022.

Predsjednici školskih povjerenstava odgovorni su za valjanu provedbu školskoga Natjecanja i vjerodostojnost svih podataka o natjecateljima i njihovim rezultatima te jamče tajnost ispitnih zadataka do početka Natjecanja.

Upravni odjeli u županijama dužni su obavijestiti osnovne i srednje škole u svojim županijama koje su osobe zadužene za provedbu Natjecanja, a škole koje se žele natjecati dužne su im prijaviti sudjelovanje svojih učenika.

Obveze su školskih povjerenstava:

- organizirati i provesti Natjecanje u skladu s odredbama *Općih pravila za provedbu natjecanja i smotri učenika osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske u školskoj godini 2021/2022.*, *Posebni pravila Natjecanja iz hrvatskoga jezika u školskoj godini 2021/2022.* i *Dodatnih uputa školskim povjerenstvima za organizaciju i provedbu školske razine Natjecanja iz hrvatskoga jezika u školskoj godini 2021/2022.*
- neposredno prije početka Natjecanja pročitati svim učenicima upute o provedbi Natjecanja koje će biti dostavljene sa ispitnim zadacima
- za sve učenike koji su sudjelovali na školskoj razini Natjecanja **do 25. veljače 2022.** županijskomu povjerenstvu dostaviti: *mailom* tablice poretka, zemaljskom poštom originale ispita (testovi trebaju biti složeni tako da test učenika s najvećim brojem bodova bude na vrhu, a test učenika s najmanjim brojem bodova na dnu).

B) županijsko Natjecanje – 30. ožujka 2022. s početkom u 10 sati

Dodatne upute i pravila za provođenje županijske razine Natjecanja iz hrvatskoga jezika u školskoj godini 2021/2022. bit će objavljene na stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje do 15. ožujka 2022.

- upravni odjel u županiji dostavlja Državnomu povjerenstvu popis imena članova županijskoga povjerenstva, podatke o mjestu održavanja županijskoga Natjecanja te podatke o osobi ovlaštenoj za korištenje WEB servisa – aplikacije za natjecanja i smotre **najkasnije 30. prosinca 2021.** (e-adresa: barbara.beronja@azoo.hr).
- školsko povjerenstvo dostavlja tablice poretka i originale ispita svih učenika koji su sudjelovali na školskoj razini Natjecanja zemaljskom poštom županijskomu povjerenstvu **najkasnije 25. veljače 2022.**
- županijsko povjerenstvo određuje prag za sudjelovanje na županijskoj razini Natjecanja **28. veljače 2022.**
- **odgovorna osoba koju je imenovao županijski ured za obrazovanje** unosi prag za sudjelovanje na županijskome Natjecanju u aplikaciju za natjecanje i smotre **28. veljače 2022.**
- županijsko povjerenstvo na mrežnim stranicama škole domaćina javno objavljuje popis učenika pozvanih na županijsko Natjecanje te obavještava škole čiji su učenici stekli pravo sudjelovanja na županijskome Natjecanju **1. ožujka 2022.**
- **preuzimanje ispitnih materijala te unos rezultata** Natjecanja vrši putem WEB servisa – aplikacije za natjecanja i smotre Agencije za odgoj i obrazovanje (natjecanja.azoo.hr) odgovorna osoba koju je imenovao županijski ured za obrazovanje (ova odgovorna osoba ima ovlast za uvid u školsku i županijsku razinu Natjecanja)
- županijsko povjerenstvo dostavlja Državnomu povjerenstvu podatke o ukupnome broju sudionika Natjecanja na školskoj razini te broju, poretku i bodovima sudionika Natjecanja na županijskoj razini Natjecanja **do 10. travnja 2022.** (e-adresa: barbara.beronja@azoo.hr).

Županijsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika održat će se **30. ožujka 2022.** godine s početkom **u 10 sati** u školama zaduženima za provedbu Natjecanja.

Županijsko Natjecanje organiziraju i provode županijska povjerenstva učitelja i nastavnika hrvatskoga jezika koja, na prijedlog županijskih stručnih vijeća učitelja i nastavnika hrvatskoga jezika, imenuju upravni odjeli u županijama.

Županijsko povjerenstvo određuje broj učenika koji će biti pozvani na županijsko Natjecanje te organizira i provodi Natjecanje.

Upravni odjeli u županijama trebaju Agenciji za odgoj i obrazovanje dostaviti popis imena članova županijskoga povjerenstva, podatke o mjestu održavanja županijskoga Natjecanja te podatke o osobi ovlaštenoj za korištenje WEB servisa – aplikacije za natjecanja i smotre na adresu elektroničke pošte predsjednice Državnoga povjerenstva barbara.beronja@azoo.hr **najkasnije 30. prosinca 2021.**

Županijsko Natjecanje provode županijska povjerenstva ispitnim zadacima koje sastavljaju članovi Državnoga povjerenstva za provedbu Natjecanja iz hrvatskoga jezika učenika osnovnih i srednjih škola u školskoj godini 2021/2022.

Predsjednici županijskih povjerenstava odgovorni su za valjanu provedbu županijskoga Natjecanja i vjerodostojnost svih podataka o natjecateljima i njihovim rezultatima te jamče tajnost ispitnih materijala do početka županijskoga Natjecanja.

Obveze su županijskih povjerenstava:

- odrediti kriterije za pozivanje učenika na županijsku razinu Natjecanja kao i ukupni broj učenika za svaku kategoriju Natjecanja, uz uvjet da je učenik ostvario najmanje 60% riješenosti ispita **najkasnije 28. veljače 2022.**
- nakon utvrđivanja vjerodostojnosti postignutih rezultata objaviti javno na mrežnim stranicama škole domaćina popis učenika koji su stekli pravo sudjelovanja na županijskome Natjecanju te obavijestiti škole učenika koji su stekli pravo sudjelovanja na županijskome Natjecanju **najkasnije 1. ožujka 2022.**
- na mrežnim stranicama škole domaćina javno objaviti ljestvicu konačnoga poretka županijskoga Natjecanja za svaku kategoriju Natjecanja **u roku utvrđenom Dodatnim uputama**
- dostaviti Državnomu povjerenstvu podatke o ukupnome broju sudionika Natjecanja na školskoj razini te broju, poretku i bodovima sudionika Natjecanja na županijskoj razini Natjecanja **najkasnije 10. travnja 2022.**
- škola domaćin županijskoga Natjecanja odgovorna je za ispite učenika i dužna ih je čuvati u školi do kraja školske godine.

C) državno Natjecanje – od 11. do 13. svibnja 2022.

Dodatne upute i pravila za provođenje državne razine Natjecanja iz hrvatskoga jezika u školskoj godini 2021/2022. bit će objavljene na stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje najkasnije 20. travnja 2022.

Državno povjerenstvo objavit će popis pozvanih učenika na državnu razinu Natjecanja na mrežnim stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje **najkasnije 20. travnja 2022.**

Državna razina Natjecanja održat će se **od 11. do 13. svibnja 2022.** godine. Mjesto održavanja državnoga Natjecanja bit će objavljeno na mrežnoj stranici Agencije. Ukupni broj učenika koji će biti pozvani na državno Natjecanje odredili su organizatori Natjecanja, Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Agencija za odgoj i obrazovanje.

Državno povjerenstvo sastavlja popis učenika pozvanih na državnu razinu Natjecanja. Na državnu će razinu Natjecanja biti pozvano **do 25 najuspješnijih učenika** u svakoj kategoriji prema rezultatima ostvarenima na županijskoj razini Natjecanja. Popis učenika koji će biti pozvani na državno Natjecanje dobiva se objedinjavanjem svih ljestvica poretka županijskoga Natjecanja.

Budući da je Agencija dužna osigurati smještaj sudionicima, škole učenika pozvanih na državno Natjecanje iz hrvatskoga jezika dužne su **deset dana prije** državnoga Natjecanja obavijestiti predsjednicu Natjecanja na adresu elektroničke pošte (barbara.beronja@azoo.hr) o nedolasku učenika ili mentora na državno Natjecanje iz hrvatskoga jezika.

Sve obavijesti o provedbi i organizaciji državnoga Natjecanja, o organizaciji putovanja na državno Natjecanje kao i poziv sudionicima državnoga Natjecanja bit će objavljeni na mrežnoj stranici Agencije.

Državno povjerenstvo

Državno povjerenstvo imenuje ravnateljica Agencije za odgoj i obrazovanje uz prethodnu suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja. Članovi Državnoga povjerenstva učitelji su i nastavnici hrvatskoga jezika u osnovnim i srednjim školama, sveučilišni profesori i znanstvenici Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje te viši savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje.

Državno povjerenstvo sastavlja ispitne materijale s rješenjima za školsko, županijsko i državno Natjecanje te u suradnji sa školom domaćinom organizira i provodi državno Natjecanje.

Literatura

1. Babić, Stjepan; Težak, Stjepko. ¹⁵2005. *Gramatika hrvatskoga jezika: priručnik za osnovno jezično obrazovanje*. Školska knjiga. Zagreb.
2. Frančić, Anđela. 2013. Pregled povijesti hrvatskoga jezika u: Bičanić, Ante i dr. *Pregled povijesti gramatike i pravopisa hrvatskoga jezika*. Društvo za promicanje hrvatske kulture i znanosti Croatica. Zagreb. 7–126.
3. Hudeček, Lana; Mihaljević, Milica. ²2019. *Hrvatska školska gramatika*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. (dostupno na poveznici: <http://gramatika.hr/>)
4. *Hrvatski pravopis*. 2013. Ur. Željko, Jozić i dr. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb. (dostupno na poveznici: <http://pravopis.hr/>)
5. *PISA 2018. – Konceptualni okvir čitalačke pismenosti*. 2019. Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja. Zagreb. (dostupno na poveznici: <https://pisa.ncvvo.hr/konceptualni-okviri/>)
6. Samardžija, Marko. 2003. *Leksikologija s poviješću hrvatskoga jezika: udžbenik za 4. razred gimnazije*. Zagreb.
7. Školski rječnik hrvatskoga jezika. 2012. Ur. Hudeček, Lana; Jozić, Željko; Mihaljević, Milica. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Školska knjiga. Zagreb. (dostupno na poveznici: <http://rjecnik.hr/>)

Kronološki slijed poslova i aktivnosti za 27. natjecanje iz hrvatskoga jezika

vrijeme	nositelj aktivnosti	aktivnost
do 30. prosinca 2021.	upravni odjeli u županijama	dostavljanje: – popisa članova županijskoga povjerenstva – mjesta održavanja županijskoga Natjecanja – podataka o osobi ovlaštenoj za korištenje aplikacije za natjecanja i smotre (e-adresa: barbara.beronja@azoo.hr)
17. veljače 2022. s početkom u 13 sati		ŠKOLSKO NATJECANJE
do 18. veljače 2022.	odgovorne osobe u školama	unos rezultata školskoga Natjecanja u aplikaciju za natjecanja i smotre
do 25. veljače 2022.	školska povjerenstva	dostavljanje originala ispita i ljestvica poretka svih učenika koji su sudjelovali na školskome Natjecanju županijskomu povjerenstvu
28. veljače 2022.	županijska povjerenstva	određivanje praga za županijsku razinu Natjecanja
28. veljače 2022.	odgovorne osobe koje su imenovali županijski uredi za obrazovanje	postavljanje praga za sudjelovanje na županijskom Natjecanju u aplikaciju za natjecanja i smotre
do 1. ožujka 2022.	županijska povjerenstva	javna objava popisa učenika pozvanih na županijsko Natjecanje te obavještanje učenika koji su stekli pravo sudjelovanja na županijskome Natjecanju
30. ožujka 2022. s početkom u 10 sati		ŽUPANIJSKO NATJECANJE
do 4. travnja 2022.	odgovorne osobe koje su imenovali županijski uredi za obrazovanje	unos rezultata školskoga Natjecanja u aplikaciju za natjecanja i smotre
do 20. travnja 2022.	Državno povjerenstvo	objava ljestvica pozvanih na državnu razinu Natjecanja
3. – 5. svibnja 2022.		DRŽAVNO NATJECANJE
5. svibnja 2022.	Državno povjerenstvo	objava ljestvica konačnoga poretka na državnome Natjecanju

ČLANOVI DRŽAVNOGA POVJERENSTVA

1. Barbara Beronja, prof., Agencija za odgoj i obrazovanje, Podružnica Rijeka – predsjednica Državnog povjerenstva
2. Mirela Barbaroša-Šikić, prof., Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb
3. dr. sc. Marijana Češi, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb
4. Marina Čubrić, prof., Nadbiskupska klasična gimnazija, Zagreb
5. Snježana Đuretek, prof., Zagreb (u mirovini)
6. Marija Halaček, prof., Osnovna škola Molve, Molve
7. dr. sc. Marijana Horvat, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb
8. dr. sc. Lana Hudeček, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb
9. Đurđica Jelačić, prof., Zagreb (u mirovini)
10. dr. sc. Željko Jozić, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb
11. Goran Krapić, prof., Gimnazija Andrije Mohorovičića Rijeka, Rijeka
12. Irena Labaš Vevec, prof., Škola primijenjene umjetnosti i dizajna, Zagreb
13. Daria Lazić, mag. educ. philol. croat. i mag. philol. suet., Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb
14. Julijana Levak, prof., I. osnovna škola Čakovec, Čakovec
15. dr. sc. Srećko Listeš, Agencija za odgoj i obrazovanje, Podružnica Split
16. Maja Matijević, mag. philol. croat. et mag. inf., Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb
17. dr. sc. Josip Mihaljević, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb
18. dr. sc. Milica Mihaljević, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb
19. Iva Polić, prof., II. Gimnazija Split, Split
20. Višnja Sorčik, prof., Gimnazija Matije Antuna Reljkovića Vinkovci, Vinkovci
21. Anđa Suvala, prof., Agencija za odgoj i obrazovanje, Podružnica Osijek
22. Valentina Šinjori, prof., Elektrostrojarska škola Varaždin, Varaždin
23. mr. sc. Danijela Vrtiprah, Obrtnička škola Koprivnica, Koprivnica
24. mr. sc. Gordana Zurak, prof., Gimnazija Eugena Kumičića Opatija, Opatija

Opće upute o provedbi Natjecanja

Opće upute o provedbi Natjecanja iz hrvatskoga jezika

- ispit se piše 90 minuta na školskoj i županijskoj razini, a 100 minuta na državnoj razini
- rješenja treba upisivati pisanim slovima kemijskom olovkom crne ili plave boje na za to predviđena mjesta; tinta se ne smije moći obrisati
- da bi se uvažili, odgovori trebaju biti napisani pisanim slovima, pravopisno i gramatički točno
- tijekom pisanja ispita ne smije se izlaziti iz učionice
- mobitele prije pisanja ispita treba predati članu Povjerenstva koji provodi Natjecanje
- ljestvice privremenoga poretka objavljuju se pod zaporkama
- nakon ljestvice privremenoga poretka natjecatelji imaju pravo uvida u ispite
- žalbeni postupak slijedi nakon objave ljestvice privremenih rezultata i uvida u ispite te traje 30 minuta
- žalbu sastavlja natjecatelj (učenik) u pismenome obliku
- žalba treba biti napisana na papiru koji će natjecateljima uručiti članovi Povjerenstva
- natjecatelji pišu žalbu tijekom trajanja žalbenoga postupka
- Povjerenstvo je dužno odmah riješiti sve žalbe, napisati odgovor na svaku žalbu i predati je natjecatelju
- Povjerenstvo je obvezno napisati zapisnik žalbenoga postupka
- Povjerenstvo je dužno objaviti ljestvicu konačnoga poretka nakon rješavanja svih žalbi.

Opće upute natjecateljima koje čita član Povjerenstva prije rješavanja ispita

- ispit se piše 90 minuta na školskoj i županijskoj razini, a 100 minuta na državnoj razini
- mobitele treba predati članu Povjerenstva koji provodi Natjecanje za pojedini razred
- za vrijeme rješavanja ispita nije dopušteno izlaziti iz učionice
- prije rješavanja ispita treba pažljivo ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno)
- natjecatelj zaporku piše na manju i na veću omotnicu te na prvu stranicu ispita
- zadatke ispita treba pažljivo pročitati
- pažljivo treba slijediti upute koje su zadane zadatkom
- rješenja treba upisivati pisanim slovima kemijskom olovkom crne ili plave boje na za to predviđena mjesta; tinta se ne smije moći obrisati
- nakon završetka pisanja ispita, ispit, radni papir i manju omotnicu treba staviti u veliku omotnicu koju treba predati članu Povjerenstva
- treba upozoriti učenike da imaju pravo uvida u ispit i pravo pisanja žalbe nakon objave privremene ljestvice poretka.

Opće upute članovima Povjerenstva za ispravljanje ispita i objavu rezultata

- na naslovnoj stranici ispita valja čitljivo upisati ime i prezime članova Povjerenstva koji ispravljaju ispit
- ispravljati ispite i upisivati broj postignutih bodova treba crvenom tintom
- dogovorenim oznakama treba naznačiti ispravnost/neispravnost odgovora
- u predviđene kućice treba upisati ostvareni broj bodova
- svaku stranicu ispita treba u donjemu desnom kutu potpisati inicijalima
- u slučaju pogreške tijekom ispravljanja ispravak treba napisati čitljivo, a pogrešku treba precrtati dvjema kosim crtama
- ispravak trebaju parafirati tri člana Povjerenstva
- na dnu svake stranice (na za to predviđeno mjesto) treba napisati zbroj bodova na toj stranici
- zbroj ostvarenih bodova u cijelome ispitu treba napisati u predviđenu kućicu na početnoj stranici ispita i na velikoj omotnici
- omotnice sa zaporkama otvaraju se tek nakon objavljivanja privremenih rezultata te uloženi i razmotreni žalbi

- članovi Povjerenstva trebaju sastaviti zapisnik žalbi
- ljestvica privremenoga poretka objavljuje se pod zaporkom uz koju je naveden broj ostvarenih bodova
- nakon uvida u ispit natjecatelj može u roku od 30 minuta – tijekom žalbenoga postupka – uložiti žalbu
- Povjerenstvo je dužno odmah riješiti sve žalbe
- Povjerenstvo je dužno natjecateljima uručiti pismeni odgovor na žalbu
- nakon rješavanja svih žalbi objavljuje se ljestvica konačnoga poretka
- žalbe se ne uvažavaju nakon objave ljestvice konačnoga poretka
- ljestvica privremenoga i konačnoga poretka objavljuju se na vidljivome mjestu u školi i na službenim mrežnim stranicama škole i dostupne su svim natjecateljima i njihovim mentorima.

Programski sadržaji za svaku kategoriju Natjecanja

Napomena: Na svim trima razinama Natjecanja ispiti mogu sadržavati i zadatke koji ispituju razumijevanje teksta te poznavanje leksika. Također, ispiti na svim trima razinama Natjecanja sadrže najmanje jedan problemski zadatak. Na višim razinama Natjecanja takvi će zadatci biti složeniji i zahtjevniji. Na školskoj i na županijskoj razini ispit se piše 90 min, a na državnoj razini ispit se piše 100 min. Ispitni zadatci Natjecanja iz hrvatskoga jezika za kategoriju VII. I VIII. razreda osnovne škole te I., II., III. i IV. razreda srednje škole bit će sastavljeni prema *Kurikulumu nastavnoga predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj* (NN, 10/19).

Natjecanje će se provoditi prema obrazovnim ishodima i ključnim pojmovima u tablicama s popisom ishoda i ključnih pojmova za svih šest kategorija, u nastavku od 11. do 32. stranice (obrazovni ishodi i ključni pojmovi ne provjeravaju se na razinama i u kategorijama nižima od onih u čijim su tablicama masno otisnuti).

Kategorija 7. razreda, osnovna škola

Dokument: *Kurikulum nastavnog predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije*. 2019. Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Zagreb.

ŠKOLSKA RAZINA (80 bodova)**OBRAZOVNI ISHODI**

– vezuju se uz odgojno-obrazovne ishode Kurikuluma nastavnog predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije

Na Natjecanju se provjerava usvojenost obrazovnih ishoda viših kognitivnih razina koji se vezuju za odgojno-obrazovne ishode i razrade ishoda predmetnoga područja Hrvatski jezik i komunikacija ostvarene u **5., 6. i 7. razredu**:

- čita tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta; čita tekst, uspoređuje podatke prema važnosti i objašnjava značenje teksta; **čita tekst, izvodi zaključke i tumači značenje teksta:**
 - **razlikuje slične podatke u čitanome tekstu**
 - **organizira i interpretira podatke iz čitanoga teksta i sažima ih u različite vrste bilježaka**
 - **pronalaži dokaze i potkrepljuje zaključke do kojih je došao čitanjem**
 - **pronalaži izričito (eksplicitno) navedene informacije u tekstu služeći se tekstualnim organizatorima**

- piše tekstove trodijelne strukture u skladu s temom; piše pripovjedne i opisne tekstove prema planu pisanja; **piše objektivne pripovjedne tekstove u skladu s temom i prema planu:**
 - **piše veliko početno slovo u jednorječnim i višerječnim imenima**
 - **piše pravopisne znakove u rečenici**
 - **razlikuje upravni i neupravni govor u pismu**

KLJUČNI POJMOVI

Ključni pojmovi predmetnoga područja Hrvatski jezik i komunikacija za **5., 6. i 7. razred**:

Ključni pojmovi:

- osobna i javna svrha čitanja, ključne riječi, kazalo pojmova, elementi grafičke strukture (podnaslovi, fotografije, ilustracije), sadržaj teksta i kazalo pojmova, usporedba i izbor podataka prema važnosti i korisnosti
- *Tekstne vrste za provjeru ishoda čitanja: sažetak, izvješće, uputa, slikovni prikaz podataka, književni tekstovi, objašnjenje*

Ključni pojmovi:

- kronološko nizanje događaja, opis osobe, citiranje, cilj pisanja i svrha pisanja, usporedno povezivanje rečenica, **tijek događaja i uključenost sudionika, pitanja o sadržaju teksta, pleonazmi, činjenice, mišljenja i stavovi, procjena pouzdanosti, točnosti i autorstva**, vlastite imenice i posvojni pridjevi, veliko početno slovo u jednorječnim i višerječnim imenima (imena kontinenata, država, naseljenih mjesta, zavičajnih mjesta s obzirom na pripadnost, imena pokrajina, krajeva, dijelova naselja, tj. gradskih četvrti, trgova, ulica, parkova), zarez (kod usklika i vokativa), pravopisni znakovi (točka sa zarezom, dvotočka, trotočka, zagrada, **navodnici**), **upravni govor**

<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje tekst i primjenjuje znanja o promjenjivim i nepromjenjivim riječima; oblikuje tekst i primjenjuje znanja o sintaktičkom ustrojstvu rečenice: <ul style="list-style-type: none"> – razlikuje i provodi (i, gdje je potrebno, bilježi) glasovne promjene u riječima – imenuje naglaske u hrvatskome standardnom, jeziku – objašnjava sintaktičko ustrojstvo rečenice – razlikuje značenje i službu padeža u rečenici – uočava jezičnu raznolikost hrvatskoga jezika u užem i širem okružju; uočava jezičnu raznolikost hrvatskoga jezika tijekom hrvatske povijesti; imenuje tekstove i događaje važne za razvoj hrvatskoga jezika tijekom hrvatske povijesti: <ul style="list-style-type: none"> – uočava povezanost i uvjetovanost razvoja hrvatskoga jezika s razvojem nacionalnog identiteta i kulture – određuje svrhu jezičnih priručnika. 	<p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – promjenjive i nepromjenjive vrste riječi, (prilozi, prijedlozi, veznici, usklici, čestice, imenice, pridjevi, glagoli, zamjenice, brojevi), glagolski pridjev radni, glagolski pridjev trpni, glagolska imenica, morfološke kategorije (rod, broj, padež, lice, vrijeme, način, vid, prijelaznost), prezent, perfekt, futur 1., aorist, imperfekt, pluskvamperfekt, futur 2., imperativ i kondicionali, sibilarizacija, palatalizacija, jotacija, nepostojani a), predikat, subjekt, objekt (glagoli po predmetu radnje) <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – hrvatski jezik i latinično pismo, materinski jezik, narječja, govori, standardni jezik, drugi jezik, jezik nacionalnih manjina, razgovorni jezik, trojezičnost i tropismenost u razvoju hrvatskog jezika i hrvatske pismenosti, hrvatski srednjovjekovni jezični spomenici, Prvotisak, jezični priručnici (rječnik, gramatika, pravopis, jezični savjetnik), prvi hrvatski rječnik, prva hrvatska gramatika
ŽUPANIJSKA RAZINA (90 bodova)	
<p>Provjerava se usvojenost obrazovnih ishoda povezanih s odgojno-obrazovnim ishodima i razradama ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> uključenima u <u>školsku razinu</u> Natjecanja.</p> <p>Provjerava se i usvojenost obrazovnih ishoda povezanih sa sljedećim odgojno-obrazovnim ishodima i razradama ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za 7. razred:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čita tekst, izvodi zaključke i tumači značenje teksta: <ul style="list-style-type: none"> – objašnjava svrhu čitanja: osobna i javna – objašnjava svrhu slikovnih elemenata – pojednostavnjuje složene podatke iz čitanoga teksta – zaključuje na temelju implicitnih informacija iz teksta – piše objektivne pripovjedne tekstove u skladu s temom i prema planu: 	<p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> <u>školske razine</u> Natjecanja.</p> <p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za 7. razred na višim razinama Natjecanja:</p> <p><i>*Tekstne vrste za provjeru ishoda čitanja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – komentar, obrazac, medijski tekst <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – veliko početno slovo u nazivima ustanova, društva, pokreta, epoha,

<ul style="list-style-type: none"> – piše veliko početno slovo u jednorječnim i višerječnim imenima – piše pravopisne znakove u rečenici – oblikuje tekst i primjenjuje znanja o sintaktičkom ustrojstvu rečenice: <ul style="list-style-type: none"> – objašnjava sintaktičko ustrojstvo rečenice – razlikuje značenje i službu padeža u rečenici – imenuje tekstove i događaje važne za razvoj hrvatskoga jezika tijekom hrvatske povijesti: <ul style="list-style-type: none"> – navodi značajke i vodeće ličnosti ilirskoga pokreta – imenuje tekstove i događaje. 	<p>povijesnih događaja, pravopisni znakovi (polunavodnici, crtica, spojnica, kosa crta)</p> <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – priložne oznake (mjesto, vrijeme, način, uzrok), atribut i apozicija <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ilirski pokret
--	--

DRŽAVNA RAZINA (100 bodova)	
<p>Provjerava se usvojenost obrazovnih ishoda vezanih za odgojno-obrazovne ishode i razrade ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> uključene <u>u školsku i županijsku razinu</u> Natjecanja.</p> <p>Provjerava se i usvojenost obrazovnih ishoda vezanih za sljedeće odgojno-obrazovne ishode i razrade ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za <u>7. razred</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čita tekst, izvodi zaključke i tumači značenje teksta: <ul style="list-style-type: none"> – uočava grafičku strukturu teksta – zaključuje o međusobnoj povezanosti informacija iz različitih dijelova teksta na temelju višestrukih kriterija – piše objektivne pripovjedne tekstove u skladu s temom i prema planu: <ul style="list-style-type: none"> – odgovara na pitanja tko sudjeluje u događaju, što se događa, gdje se i kada događa i koji je uzrok – oblikuje tekst i primjenjuje znanja o sintaktičkom ustrojstvu rečenice: <ul style="list-style-type: none"> – određuje stilski neobilježeni i stilski obilježeni red riječi u rečenici – imenuje tekstove i događaje važne za razvoj hrvatskoga jezika tijekom hrvatske povijesti: 	<p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija školske i županijske razine</i> Natjecanja.</p> <p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za <u>7. Razred</u> na državnoj razini Natjecanja:</p> <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – brojčani prikaz podataka <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zarez: nizanje, naknadno dodavanje, umetanje i isticanje, kratice i pokrate <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – red riječi u rečenici, rečenična intonacija, rečenični naglasak <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika, časopis

<ul style="list-style-type: none"> – imenuje događaje važne za razvoj hrvatskoga jezika u 20/21. stoljeću – navodi suvremenu leksikografiju u tiskanome i digitalnome obliku. 	<p><i>Jezik, hrvatski jezik u Europskoj uniji, jezični priručnici u tiskanom i digitalnom obliku</i></p>
---	--

<p>Kategorija 8. razreda, osnovna škola Dokument: <i>Kurikulum nastavnog predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije. 2019.</i> Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Zagreb.</p>	
<p>ŠKOLSKA RAZINA (80 bodova)</p>	
<p>OBRAZOVNI ISHODI – vezuju se uz odgojno-obrazovne ishode <i>Kurikuluma nastavnog predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije</i></p>	<p>KLJUČNI POJMOVI</p>
<p>Na Natjecanju se provjerava usvojenost obrazovnih ishoda viših kognitivnih razina koji se vezuju za odgojno-obrazovne ishode i razrade ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> ostvarene u <u>5., 6. i 7. i 8. razredu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – čita tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta; čita tekst, uspoređuje podatke prema važnosti i objašnjava značenje teksta; čita tekst, izvodi zaključke i tumači značenje teksta; čita tekst, prosuđuje značenje teksta i povezuje ga s prethodnim znanjem i iskustvom: <ul style="list-style-type: none"> – prosuđuje čitani tekst na temelju prethodnoga znanja i iskustva – uočava kako slikovni elementi i grafička struktura utječu na razumijevanje teksta – piše tekstove trodijelne strukture u skladu s temom; piše pripovjedne i opisne tekstove prema planu pisanja; piše objektivne pripovjedne tekstove u skladu s temom i prema planu; piše raspravljачke tekstove u skladu s temom i prema planu: <ul style="list-style-type: none"> – dorađuje, skraćuje i jezično dotjeruje tekst – piše veliko početno slovo u jednorječnim i višerječnim imenima – točno piše pravopisne znakove 	<p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za <u>5., 6., 7. i 8. razred:</u></p> <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osobna i javna svrha čitanja, ključne riječi, kazalo pojmova, elementi grafičke strukture (podnaslovi, fotografije, ilustracije), sadržaj teksta i kazalo pojmova, usporedba i izbor podataka prema važnosti i korisnosti <p><i>*Tekstne vrste za provjeru ishoda čitanja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>sažetak, izvješće, uputa, slikovni prikaz podataka, objašnjenje, komentar, obrazac, brojčani prikaz podataka, književni tekstovi, znanstveno-popularni članak, vijest</i> <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kronološko nizanje događaja, citiranje, cilj pisanja i svrha pisanja, usporedno povezivanje rečenica, tijek događaja i uključenost sudionika, pitanja o sadržaju teksta, pleonazmi, činjenice, mišljenja i stavovi, procjena pouzdanosti, točnosti i autorstva, vlastite imenice i posvojni pridjevi, veliko početno slovo u jednorječnim i višerječnim imenima (imena kontinenata, država, naseljenih mjesta, zavičajnih mjesta s obzirom na pripadnost, imena pokrajina, krajeva, dijelova naselja, tj. gradskih četvrti, trgova, ulica, parkova, nazivi ustanova, društva, pokreta, epoha, povijesnih

<ul style="list-style-type: none"> – oblikuje tekst i primjenjuje znanja o promjenjivim i nepromjenjivim riječima; oblikuje tekst i primjenjuje znanja o sintaktičkom ustrojstvu rečenice; oblikuje tekst i primjenjuje znanja o rečenicama: <ul style="list-style-type: none"> – objašnjava vrste složenih rečenica s obzirom na broj predikata i vrstu nezavisnosloženih rečenica – razlikuje vrste nezavisnosloženih rečenica – uočava jezičnu raznolikost hrvatskoga jezika u užem i širem okružju; uočava jezičnu raznolikost hrvatskoga jezika tijekom hrvatske povijesti; imenuje tekstove i događaje važne za razvoj hrvatskoga jezika tijekom hrvatske povijesti; uspoređuje različite odnose među riječima te objašnjava njihovo značenje u različitim kontekstima: <ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje različite uloge istoznačnih i suprotnih riječi u kontekstu. 	<p>događaja), zarez (kod usklika i vokativa, nizanje, naknadno dodavanje, umetanje, isticanje, u nezavisnosloženim rečenicama), pravopisni znakovi (točka sa zarezom, dvotočka, trotočka, zagrada, navodnici, polunavodnici, crtica, spojnica, kosa crta), kratice i pokrate, upravni govor</p> <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – promjenjive i nepromjenjive vrste riječi, (prilozi, prijedlozi, veznici, uskliki, čestice, imenice, pridjevi, glagoli, zamjenice, brojevi), odnosne i neodređene zamjenice, glagolski pridjev radni, glagolski pridjev trpni, glagolska imenica, morfološke kategorije (rod, broj, padež, lice, vrijeme, način, vid, prijelaznost), prezent, perfekt, futur 1., aorist, imperfekt, pluskvamperfekt, futur 2., imperativ i kondicionali, glasovne promjene (sibilarizacija, palatalizacija, jotacija, nepostojani a), predikat, subjekt, objekt (glagoli po predmetu radnje), priložne oznake (mjesto, vrijeme, način, uzrok), atribut, apozicija, jednostavna rečenica (proširena, neproširena, neoglagoljena, besubjektna), nezavisnosložene rečenice (rečenični niz, sastavna, suprotna, rastavna, isključna, zaključna), stilski obilježeni i neobilježeni red riječi u rečenici, naglasci <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – hrvatski jezik i latinično pismo, materinski jezik, narječja, govori, standardni jezik, drugi jezik, jezik nacionalnih manjina, razgovorni jezik, trojezičnost i tropismenost u razvoju hrvatskog jezika i hrvatske pismenosti, hrvatski srednjovjekovni jezični spomenici, Prvotisak, jezični priručnici (rječnik, gramatika, pravopis, jezični savjetnik), prvi hrvatski rječnik, prva hrvatska gramatika, sinonimi, antonimi
ŽUPANIJSKA RAZINA (90 bodova)	
<p>Provjerava se usvojenost obrazovnih ishoda povezanih s odgojno-obrazovnim ishodima i razradama ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski</i></p>	<p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija školske razine Natjecanja</i>.</p>

<p><i>jezik i komunikacija</i> uključenim u <u>školsku razinu Natjecanja</u>.</p> <p>Provjerava se i usvojenost obrazovnih ishoda povezanih sa sljedećim odgojno-obrazovnim ishodima i razradama ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za 8. razred:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čita tekst, prosuđuje značenje teksta i povezuje ga s prethodnim znanjem i iskustvom: <ul style="list-style-type: none"> – organizira i objedinjuje važne podatke iz čitanoga u sažetak – objašnjava značenje nepoznatih riječi služeći se različitim izvorima – piše raspravljačke tekstove u skladu s temom i prema planu: <ul style="list-style-type: none"> – određuje način pristupa temi – oblikuje tekst i primjenjuje znanja o rečenicama na oglednim i čestim primjerima: <ul style="list-style-type: none"> – razlikuje odnosne i neodređene zamjenice u službi vezničkih riječi – priložnu rečenicu izriče glagolskim priložima – razlikuje vrste zavisnosloženih rečenica – uspoređuje različite odnose među riječima te objašnjava njihovo značenje u različitim kontekstima: <ul style="list-style-type: none"> – objašnjava značenje riječi i ulogu u rečenici radi razumijevanja i stvaranja tekstova – uočava posuđenice i riječi iz stranih jezika – služi se jezičnim savjetnicima. 	<p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za 8. razred na višim razinama Natjecanja:</p> <p><i>*Tekstne vrste za provjeru ishoda čitanja:</i> – tablični prikaz podataka</p> <p>Ključni pojmovi: – veliko početno slovo u nazivima blagdana, praznika te kulturnih, umjetničkih, političkih, znanstvenih i drugih društvenih priredbi), zarez u zavisnosloženim rečenicama</p> <p>Ključni pojmovi: – zavisnosložene rečenice (predikatna, subjektna, atributna, mjesna, vremenska, načinska), glagolski prilozi</p> <p>Ključni pojmovi: – neologizmi, posuđenice</p>
--	--

DRŽAVNA RAZINA (100 bodova)	
<p>Provjerava se usvojenost obrazovnih ishoda vezanih za odgojno-obrazovne ishode i razrade ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> uključene u <u>školsku i županijsku razinu</u> Natjecanja.</p>	<p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> <u>školske i županijske razine</u> Natjecanja.</p>

<p>Provjerava se i usvojenost obrazovnih ishoda vezanih za sljedeće odgojno-obrazovne ishode i razrade ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za 8. razred:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čita tekst, prosuđuje značenje teksta i povezuje ga s prethodnim znanjem i iskustvom: <ul style="list-style-type: none"> – uočava kako slikovni elementi i grafička struktura utječu na razumijevanje teksta – organizira i objedinjuje važne podatke iz čitanoga u sažetak – piše raspravljačke tekstove u skladu s temom i prema planu: <ul style="list-style-type: none"> – pristupa temi sa istraživačkoga, problemskoga i kritičkoga gledišta te nudi moguća rješenja – oblikuje tekst i primjenjuje znanja o rečenicama na oglednim i čestim primjerima: <ul style="list-style-type: none"> – razlikuje odnosne i neodređene zamjenice u službi vezničkih riječi – priložnu rečenicu izriče glagolskim priložima – razlikuje vrste zavisnosloženih rečenica – uspoređuje različite odnose među riječima te objašnjava njihovo značenje u različitim kontekstima: <ul style="list-style-type: none"> – objašnjava i funkcionalno koristi frazeme – prepoznaje suvišnost pleonazama. 	<p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za 8. razred na državnoj razini Natjecanja:</p> <p><i>*Tekstne vrste za provjeru ishoda čitanja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – tablični prikaz podataka <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zarez u zavisnosloženim rečenicama, izostavnik, upitnik sa uskličnikom i uskličnik s upitnikom <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – namjerna, uzročna, uvjetna zavisnosložena rečenica <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – frazemi, pleonazmi
--	--

<p>Kategorija 1. razreda, srednja škola Dokument: <i>Kurikulum nastavnog predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije</i>. 2019. Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Zagreb.</p>	
<p>ŠKOLSKA RAZINA (80 bodova)</p>	
<p>OBRAZOVNI ISHODI – vezuju se uz odgojno-obrazovne ishode <i>Kurikuluma nastavnog predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije</i></p>	<p>KLJUČNI POJMOVI</p>
<p>Na Natjecanju se provjerava usvojenost obrazovnih ishoda viših kognitivnih razina koji se vezuju za odgojno-obrazovne ishode i razrade ishoda</p>	<p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za 1. razred:</p>

<p>predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> ostvarene tijekom osnovnoškolske nastave te u <u>1. razredu</u> srednje škole:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čita u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika: <ul style="list-style-type: none"> – izdvaja informacije u skladu sa svrhom čitanja – razlikuje informacije po važnosti – određuje glavne ideje u tekstu – objašnjava osnovna i prenesena značenja – piše tekstove opisnoga i pripovjednog diskursa u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja: <ul style="list-style-type: none"> – primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje – analizira morfosintaktička obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta: <ul style="list-style-type: none"> – objašnjava rečenicu kao sintaktičku i komunikacijsku jedinicu – opisuje sintaktičku službu i značenja promjenjivih i nepromjenjivih riječi u rečenici – analizira značenjske odnose među riječima pomoću rječnika <ul style="list-style-type: none"> – opisuje strukturu jezičnoga znaka – razlikuje jednoznačnost od višeznačnosti i potkrepljuje ju primjerima – razlikuje osnovno i izvedeno te denotativno i konotativno značenje leksema u zadanome kontekstu – objašnjava razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i hrvatskoga standardnog jezika: <ul style="list-style-type: none"> – objašnjava odnos između jezika, govora i pisma – opisuje genetsku pripadnost hrvatskoga jezika jezičnoj porodici – navodi svojstva hrvatskoga standardnog jezika – navodi i opisuje vrste jezične norme hrvatskoga standardnog jezika – opisuje razliku između standardnoga jezika i supstandardnih idioma 	<p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – informacije, glavne ideje, osnovna i prenesena značenja <i>*Tekstne vrste za provjeru ishoda čitanja:</i> <ul style="list-style-type: none"> – <i>književni tekstovi, vijest, izvješće, tehnički ili objektivni opis, tekst s poveznicama (hipertekst)</i> <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pisanje vlastitih imena (osobnih i zemljopisnih) <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rečenica kao sintaktička i komunikacijska jedinica, sintaktička služba riječi u rečenici <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – struktura jezičnoga znaka jednoznačnost i višeznačnost, osnovno i izvedeno, denotativno i konotativno značenje leksema <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odnos između jezika, govora i pisma, genetska pripadnost hrvatskoga jezika jezičnoj porodici, svojstva hrvatskoga standardnog jezika, vrste jezične norme hrvatskoga standardnog jezika, razlika između standardnoga jezika i supstandardnih idioma, materinski jezik, manjinski jezik, drugi jezik, hrvatski jezik i njegovi govori kao dio narodnog identiteta, hrvatski jezik kao dio nacionalnog identiteta
---	--

<ul style="list-style-type: none"> – razlikuje hrvatski kao materinski jezik, kao manjinski jezik i kao drugi jezik – prepoznaje hrvatski jezik i njegove govore kao dio narodnog identiteta – prepoznaje hrvatski jezik kao dio nacionalnog identiteta – poštuje norme standardnoga jezika u javnoj komunikaciji. 	
ŽUPANIJSKA RAZINA (90 bodova)	
<p>Provjerava se usvojenost obrazovnih ishoda povezanih s odgojno-obrazovnim ishodima i razradama ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> uključenim u <u>školsku razinu</u> Natjecanja.</p> <p>Provjerava se i usvojenost obrazovnih ishoda povezanih sa sljedećim odgojno-obrazovnim ishodima i razradama ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za <u>1. razred</u> srednje škole:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čita u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika: <ul style="list-style-type: none"> – razlikuje tekstove s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa različitih oblika i funkcionalnih stilova i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja (javna, osobna) i namjenom (informiranje, uvjeravanje, pregovaranje) – piše tekstove opisnoga i pripovjednoga diskursa u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja – analizira morfosintaktička obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta: <ul style="list-style-type: none"> – raščlanjuje rečenicu na nezavisne i zavisne rečenične članove – određuje uloge i gramatičke veze među sastavnicama sintagme – primjenjuje morfosintaktička znanja o vrstama riječi pri oblikovanju teksta – analizira značenjske odnose među riječima pomoću rječnika <ul style="list-style-type: none"> – objašnjava uzroke i posljedice višeznačnosti te načine postanka 	<p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> <u>školske razine</u> Natjecanja.</p> <p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za <u>1. razred</u> na višim razinama Natjecanja:</p> <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisni i pripovjedni diskurs, javna i osobna svrha čitanja, informiranje, uvjeravanje, pregovaranje <p><i>*Tekstne vrste za provjeru ishoda čitanja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>reportaža, putopis, životopis, intervju, autobiografija</i> <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pisanje određenih i neodređenih pridjeva, pisanje brojeva, pisanje složenih glagolskih oblika <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – morfosintaktička znanja o vrstama riječi, uloge i gramatičke veze u sintagmi <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sinonimija, homonimija, antonimija, metafora, metonimija i oksimoron, hiperonimija, hiponimija

<ul style="list-style-type: none"> – razlikuje osnovna i prenesena značenja: metaforu, metonimiju i oksimoron – tumači leksičko-semantičke odnose u zadanom kontekstu. 	
--	--

DRŽAVNA RAZINA (100 bodova)	
<p>Provjerava se usvojenost obrazovnih ishoda vezanih za odgojno-obrazovne ishode i razrade ishoda predmetnoga područja Hrvatski jezik i komunikacija uključene u <u>školsku i županijsku razinu</u> Natjecanja.</p> <p>Provjerava se i usvojenost obrazovnih ishoda vezanih za sljedeće odgojno-obrazovne ishode i razrade ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za <u>1. razred</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čita u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika: <ul style="list-style-type: none"> – objašnjava strukturna obilježja teksta pripadajućega funkcionalnog stila i oblika – analizira morfosintaktička obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta: <ul style="list-style-type: none"> – razlikuje apsolutnu i relativnu uporabu glagolskih vremena i načina – objašnjava subjektno-predikatnu sročnost – analizira značenjske odnose među riječima pomoću rječnika: <ul style="list-style-type: none"> – opisuje strukturu rječničkoga članka – služi se rječnicima pri razvijanju vokabulara. 	<p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> <u>školske i županijske razine</u> Natjecanja.</p> <p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za <u>1. razred</u> samo na državnoj razini Natjecanja:</p> <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – strukturna obilježja teksta <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – apsolutna i relativna uporaba glagolskih načina, subjektno-predikatna sročnost <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jezični rječnici općega i ograničenoga leksičkog sloja, struktura rječničkoga članka

<p>Kategorija 2. razreda, srednja škola Dokument: <i>Kurikulum nastavnog predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije. 2019.</i> Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Zagreb.</p>	
ŠKOLSKA RAZINA (80 bodova)	
<p>OBRAZOVNI ISHODI – vezuju se uz odgojno-obrazovne ishode <i>Kurikuluma nastavnog predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije</i></p>	<p>KLJUČNI POJMOVI</p>

Na Natjecanju se provjerava usvojenost obrazovnih ishoda viših kognitivnih razina koji se vezuju za odgojno-obrazovne ishode i razrade ishoda predmetnoga područja *Hrvatski jezik i komunikacija* ostvarene tijekom osnovnoškolske nastave Hrvatskoga jezika te u **1. i 2. razredu** srednje škole:

- čita u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika; **čita u skladu s određenom svrhom izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika:**
 - **povezuje i sažima podatke i ideje u tekstu**
 - **povezuje informacije i ideje iz teksta sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima**

- piše tekstove opisnoga i pripovjednog diskursa u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja; **piše izlagačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja:**
 - **odabire valjane informacije s obzirom na svrhu teksta**
 - **primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje**

- analizira morfosintaktička obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta; **analizira rečenice u tekstu i primjenjuje sintaktička znanja pri njegovu oblikovanju:**
 - **analizira nezavisnosložene, zavisnosložene i višestruko složene rečenice**
 - **razlikuje neobilježeni, obilježeni i obvezatni red riječi**
 - **objašnjava položaj nenaglasnica ili klitika u obvezatnom redu riječi**

Ključni pojmovi predmetnoga područja *Hrvatski jezik i komunikacija* **1. i 2. razred:**

Ključni pojmovi:

- strukturalna obilježja teksta, informacije, glavne ideje, osnovna i prenesena značenja, opisni i pripovjedni diskurs, javna i osobna svrha čitanja, informiranje, uvjeravanje, pregovaranje; **značenje, svrha čitanja i namjena izlagačkog teksta, sažimanje**
**Tekstne vrste za provjeru ishoda čitanja:*
 - *književni tekstovi; vijest, izvješće, tehnički ili objektivni opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, autobiografija; pismo, prikaz*

Ključni pojmovi:

- pisanje vlastitih imena (osobnih i zemljopisnih), pisanje određenih i neodređenih pridjeva, pisanje brojeva, pisanje složenih glagolskih oblika; **pisanje pravopisnih znakova na razini rečenice**

Ključni pojmovi:

- rečenica kao sintaktička i komunikacijska jedinica, uloge i gramatičke veze u sintagmi, sintaktička služba i značenje promjenjivih i nepromjenjivih riječi u rečenici, apsolutna i relativna uporaba glagolskih načina, subjektno-predikatna sročnost, morfosintaktička znanja o vrstama riječi; **nezavisnosložene rečenice, red riječi u rečenici, klitike**

<ul style="list-style-type: none"> – primjenjuje sintaktička znanja pri oblikovanju teksta – analizira značenjske odnose među riječima pomoću rječnika; razlikuje leksičke slojeve općeuporabnoga leksika hrvatskoga standardnog jezika: <ul style="list-style-type: none"> – imenuje leksičke slojeve općeuporabnoga standardnog jezika – objašnjava izvanjezične i unutarjezične procese u hrvatskome jeziku – razlikuje leksičke slojeve općeuporabnoga standardnog jezika: vremenski, područni i funkcionalni – interpretira primjere iz obavijesnih i književnih tekstova prema vremenskoj, područnoj i funkcionalnoj raslojenosti leksika – primjenjuje lekseme iz različitih leksičkih slojeva u određenome kontekstu – opisuje jezične i izvanjezične razloge stvaranja ili zastarijevanja riječi – objašnjava razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i hrvatskoga standardnog jezika; uspoređuje organske govore hrvatskoga jezika s hrvatskim standardnim jezikom na uporabnoj razini: <ul style="list-style-type: none"> – opisuje rasprostranjenost hrvatskih dijalekata i narječja – primjenjuje prikladni idiom s obzirom na kontekst komunikacije i funkcionalni stil. 	<p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jezični rječnici općega i ograničenoga leksičkog sloja, jednoznačnost i višeznačnost, osnovno i izvedeno, denotativno i konotativno značenje leksema, sinonimija, homonimija, antonimija, metafora, metonimija i oksimoron, hiperonimija, hiponimija, struktura jezičnoga znaka, struktura rječničkoga članka; leksički slojevi općeuporabnoga leksika, izvanjezični i unutarjezični procesi u hrvatskome jeziku, jezični i izvanjezični razlozi stvaranja ili zastarijevanja riječi <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odnos između jezika, govora i pisma, genetska pripadnost hrvatskoga jezika jezičnoj porodici, svojstva hrvatskoga standardnog jezika, vrste jezične norme hrvatskoga standardnog jezika, razlika između standardnoga jezika i supstandardnih idioma, materinski jezik, manjinski jezik, drugi jezik, hrvatski jezik i njegovi govori kao dio narodnog identiteta, hrvatski jezik kao dio nacionalnog identiteta; rasprostranjenost i uporaba hrvatskih dijalekata i narječja
ŽUPANIJSKA RAZINA (90 bodova)	
<p>Provjerava se usvojenost obrazovnih ishoda povezanih s odgojno-obrazovnim ishodima i razradama ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> uključenim u <u>školsku razinu Natjecanja</u>.</p> <p>Provjerava se i usvojenost obrazovnih ishoda povezanih sa sljedećim odgojno-obrazovnim ishodima i razradama ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za 8. razred:</p>	<p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> <u>školske razine Natjecanja</u>.</p> <p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za 2. razred na višim razinama Natjecanja:</p>

<ul style="list-style-type: none"> – čita u skladu s određenom svrhom izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika: <ul style="list-style-type: none"> – razlikuje provjerene i neprovjerene izvore informacija – odabire prikladne citate kojima potkrepljuje svoje zaključke o eksplicitnom i implicitnom značenju teksta – analizira rečenice u tekstu i primjenjuje sintaktička znanja pri njegovu oblikovanju: <ul style="list-style-type: none"> – analizira nezavisnosložene, zavisnosložene i višestruko složene rečenice – primjenjuje sintaktička znanja pri oblikovanju teksta. 	<p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pouzdanost izvora informacija, citiranje <p><i>*Tekstne vrste za provjeru ishoda čitanja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – intervju, sažetak <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zavisnosložena rečenica
--	---

DRŽAVNA RAZINA (100 bodova)	
<p>Provjerava se usvojenost obrazovnih ishoda vezanih za odgojno-obrazovne ishode i razrade ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> uključene u <u>školsku i županijsku razinu</u> Natjecanja.</p> <p>Provjerava se i usvojenost obrazovnih ishoda vezanih za sljedeće odgojno-obrazovne ishode i razrade ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za <u>2. razred</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čita u skladu s određenom svrhom izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika: <ul style="list-style-type: none"> – objašnjava strukturna obilježja teksta pripadajućega funkcionalnog stila i oblika služeći se prethodno stečenim znanjima – razlikuje izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjenom – analizira rečenice u tekstu i primjenjuje sintaktička znanja pri njegovu oblikovanju: <ul style="list-style-type: none"> – analizira nezavisnosložene, zavisnosložene i višestruko složene rečenice – objašnjava i uspoređuje linearnu i paralelnu tekstnu vezu i tekstna vezna sredstva na primjerima (konektori, modifikatori) – razlikuje tekst i diskurs 	<p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> <u>školske i županijske razine</u> Natjecanja.</p> <p>Ključni pojmovi i tekstovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za <u>2. razred</u> samo na državnoj razini:</p> <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – struktura i značenje izlagačkog teksta, vrste izlagačkih tekstova <p><i>*Tekstne vrste za provjeru ishoda čitanja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – javni govor, diskusija, znanstveno-popularni i/ili stručni članak, anketni obrazac <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – višestrukosložena rečenica, linearna i paralelna tekstna veza, konektori i modifikatori, tekst i diskurs

<ul style="list-style-type: none"> – primjenjuje sintaktička znanja pri oblikovanju teksta. 	
--	--

Kategorija 3. razreda, srednja škola Dokument: <i>Kurikulum nastavnog predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije</i> . 2019. Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Zagreb.	
ŠKOLSKA RAZINA (80 bodova)	
OBRAZOVNI ISHODI – vezuju se uz odgojno-obrazovne ishode <i>Kurikuluma nastavnog predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije</i> Na Natjecanju se provjerava usvojenost obrazovnih ishoda viših kognitivnih razina koji se vezuju za odgojno-obrazovne ishode i razrade ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> ostvarene tijekom osnovnoškolske nastave Hrvatskoga jezika te u <u>1., 2. i 3. razredu</u> srednje škole: <ul style="list-style-type: none"> – čita u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika; čita u skladu s određenom svrhom izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika; čita u skladu s određenom svrhom upućivačke i raspravljачke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika: <ul style="list-style-type: none"> – izdvaja i tumači ideje – uočava i tumači autorovo gledište i namjenu teksta te utjecaj teksta na primatelja – razlikuje činjenice od mišljenja – piše tekstove opisnoga i pripovjednog diskursa u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na 	KLJUČNI POJMOVI Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za <u>1., 2. i 3. razred</u> : Ključni pojmovi: <ul style="list-style-type: none"> – strukturna obilježja teksta, informacije, glavne ideje, osnovna i prenesena značenja, opisni i pripovjedni diskurs, javna i osobna svrha čitanja, informiranje, uvjeravanje, pregovaranje; značenje, svrha čitanja i namjena izlagačkog teksta, sažimanje, struktura i značenje izlagačkog teksta, vrste izlagačkih tekstova, pouzdanost izvora informacija, citiranje; autorovo gledište, namjena teksta i utjecaj teksta na primatelja, razlikovanje činjenica od mišljenja <i>*Tekstne vrste za provjeru ishoda čitanja:</i> – <i>književni tekstovi, vijest, izvješće, tehnički ili objektivni opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, autobiografija; pismo, prikazjavni govor, diskusija, znanstveno-popularni i/ili stručni članak, anketni obrazac, intervju, sažetak; uputa, molba</i> Ključni pojmovi: – pisanje vlastitih imena (osobnih i zemljopisnih), pisanje određenih i

<p>primatelja; piše izlagačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja; piše upućivačke i raspravljačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje <p>– analizira morfosintaktička obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta; analizira rečenice u tekstu i primjenjuje sintaktička znanja pri njegovu oblikovanju; učenik analizira morfološka obilježja riječi i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta:</p> <ul style="list-style-type: none"> – raščlanjuje riječi na morfeme – imenuje morfeme po položaju i funkciji na korijenske, prefiksne i sufiksne; leksičke i gramatičke ili oblikotvorne – određuje oblikotvornu osnovu – uočava osnovni i izmijenjeni morf (alomorf) – razlikuje gramatičke kategorije riječi i vrste riječi na zadanim primjerima u kontekstu – razlikuje uporabu glagolskih vremena i načina prezent, perfekt, aorist, imperfekt, pluskvamperfekt, futur I., futur II., imperativ, optativ, kondicional I. i kondicional II. – objašnjava tvorbu i uporabu aktiva i pasiva – primjenjuje znanja o morfološkim obilježjima riječi u stvaranju teksta <p>– analizira značenjske odnose među riječima pomoću rječnika; razlikuje leksičke slojeve općeuporabnoga leksika hrvatskoga standardnog jezika</p>	<p>neodređenih pridjeva, pisanje brojeva, pisanje složenih glagolskih oblika; pisanje pravopisnih znakova na razini rečenice</p> <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rečenica kao sintaktička i komunikacijska jedinica, uloge i gramatičke veze u sintagmi, sintaktička služba i značenje promjenjivih i nepromjenjivih riječi u rečenici, apsolutna i relativna uporaba glagolskih načina, subjektno-predikatna sročnost, morfosintaktička znanja o vrstama riječi; nezavisnosložene rečenice, red riječi u rečenici, klitike, zavisnosložena rečenica, višestrukosložena rečenica, linearna i paralelna tekstna veza, kontektori i modifikatori, tekst i diskurs; morfemska analiza, oblici riječi, korijenski, prefiksni i sufiksni, leksički, gramatički, oblikotvorni morfemi, oblikotvorna osnovu, alomorf, gramatičke kategorije riječi i vrste riječi, uporaba glagolskih vremena i načina, tvorba i uporaba aktiva i pasiva, morfološka obilježja riječi <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jezični rječnici općega i ograničenoga leksičkog sloja, jednoznačnost i višeznačnost, osnovno i izvedeno, denotativno i konotativno značenje leksema, sinonimija, homonimija, antonimija, metafora, metonimija i oksimoron, hiperonimija, hiponimija, struktura jezičnoga znaka, struktura rječničkoga članka; leksički slojevi općeuporabnoga leksika, izvanjezični i unutarjezični procesi u hrvatskome
--	---

<ul style="list-style-type: none"> – objašnjava razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i hrvatskoga standardnog jezika; uspoređuje organske govore hrvatskoga jezika s hrvatskim standardnim jezikom na uporabnoj razini. 	<p>jeziku, jezični i izvanjezični razlozi stvaranja ili zastarijevanja riječi</p> <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odnos između jezika, govora i pisma, genetska pripadnost hrvatskoga jezika jezičnoj porodici, svojstva hrvatskoga standardnog jezika, vrste jezične norme hrvatskoga standardnog jezika, razlika između standardnoga jezika i supstandardnih idioma, materinski jezik, manjinski jezik, drugi jezik, hrvatski jezik i njegovi govori kao dio narodnog identiteta, hrvatski jezik kao dio nacionalnog identiteta; rasprostranjenost i uporaba hrvatskih dijalekata i narječja
ŽUPANIJSKA RAZINA (90 bodova)	
<p>Provjerava se usvojenost obrazovnih ishoda povezanih s odgojno-obrazovnim ishodima i razradama ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> uključenim u <u>školsku razinu Natjecanja</u>.</p> <p>Provjerava se i usvojenost obrazovnih ishoda povezanih sa sljedećim odgojno-obrazovnim ishodima i razradama ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za 3. razred:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čita u skladu s određenom svrhom upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika: <ul style="list-style-type: none"> – prikladno povezuje ideje iz tekstova sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima – tumači strukturna obilježja teksta – objašnjava tvorbu riječi prema različitim tvorbenim načinima: <ul style="list-style-type: none"> – razlikuje tvorbene i netvorbene riječi – rašćlanjuje riječi na tvorbene sastavnice – razlikuje morfemsku i tvorbenu analizu riječi – razlikuje izvođenje i slaganje kao dva temeljna tvorbena načina i navodi primjere – analizira kojim je tvorbenim načinom nastala riječ – razlikuje česte paronime – opisuje značenjske razlike među riječima uvjetovane tvorbom riječi 	<p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> <u>školske razine Natjecanja</u>.</p> <p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za 3. razred na višim razinama Natjecanja:</p> <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – strukturna obilježja teksta *<i>Tekstne vrste za provjeru ishoda čitanja:</i> – kolumna <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tvorbena analiza, tvorbeni načini, izvođenje, tj. prefiksalna, sufiksalna i prefiksarno-sufiksalna tvorba, slaganje, složeno-sufiksalna tvorba, srastanje, preobrazba, tvorba polusloženica i pokrata

<ul style="list-style-type: none"> – primjenjuje znanje o tvorbi riječi pri oblikovanju teksta. 	
--	--

DRŽAVNA RAZINA (100 bodova)	
<p>Provjerava se usvojenost obrazovnih ishoda vezanih za odgojno-obrazovne ishode i razrade ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> uključene u <u>školsku i županijsku razinu</u> Natjecanja.</p> <p>Provjerava se i usvojenost obrazovnih ishoda vezanih za sljedeće odgojno-obrazovne ishode i razrade ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za 3. razred:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čita u skladu s određenom svrhom upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika: <ul style="list-style-type: none"> – razlikuje upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjenom (dokazivanje, upućivanje) – uočava pristranost i nepristranost izvora informacija – opisuje osnovna obilježja funkcionalnih stilova na tekstu: <ul style="list-style-type: none"> – razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnog jezika – analizira jezična obilježja funkcionalnoga stila i tumači njihovu usklađenost s normom hrvatskoga standardnog jezika – primjenjuje pravila jezične kulture u različitim komunikacijskim situacijama. 	<p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> <u>školske i županijske razine</u> Natjecanja.</p> <p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za 3. razred samo na državnoj razini:</p> <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dokazivanje, upućivanje, pristranost i nepristranost izvora informacija <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – funkcionalni stilovi, jezična kultura

Kategorija 4. razreda, srednja škola	
Dokument: <i>Kurikulum nastavnog predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije</i> . 2019. Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Zagreb.	
ŠKOLSKA RAZINA (80 bodova)	
OBRAZOVNI ISHODI	KLJUČNI POJMOVI

<p>– vezuju se uz odgojno-obrazovne ishode <i>Kurikuluma nastavnog predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije</i></p>	
<p>Na Natjecanju se provjerava usvojenost obrazovnih ishoda viših kognitivnih razina koji se vezuju za odgojno-obrazovne ishode i razrade ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> ostvarene tijekom osnovnoškolske nastave Hrvatskoga jezika te u <u>1., 2., 3. i 4. Razredu</u> srednje škole:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čita u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika; čita u skladu s određenom svrhom izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika; čita u skladu s određenom svrhom upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika; čita u skladu s određenom svrhom raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika: <ul style="list-style-type: none"> – tumači strukturalne obilježja teksta – samostalno i argumentirano kritički procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama – oblikuje različite vrste prosudbe: procjenjuje svrhu teksta i gledište autora prema zadanim odrednicama: sadržaj, struktura, svrha, namjena – prepoznaje referencije i aluzije na druge tekstove – piše tekstove opisnoga i pripovjednog diskursa u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja; piše izlagačke tekstove u kojima 	<p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za <u>1., 2., 3. i 4. razred:</u></p> <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – strukturalne obilježja teksta, informacije, glavne ideje, osnovna i prenesena značenja, opisni i pripovjedni diskurs, javna i osobna svrha čitanja, informiranje, uvjeravanje, pregovaranje; značenje, svrha čitanja i namjena izlagačkog teksta, sažimanje, strukturalna i značenje izlagačkog teksta, vrste izlagačkih tekstova, pouzdanost izvora informacija, citiranje; svrha čitanja i namjena upućivačkog i raspravljačkog teksta, strukturalna i značenje upućivačkog i raspravljačkog teksta, autorovo gledište, namjena teksta i utjecaj teksta na primatelja, razlikovanje činjenica od mišljenja, pristranost i nepristranost izvora informacija; svrha čitanja i namjena raspravljačkog teksta (dokazivanje i zabavljanje), strukturalna i značenje raspravljačkog teksta, autorovo gledište, reference i aluzije na druge tekstove <p><i>*Tekstne vrste za provjeru ishoda čitanja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>književni tekstovi, vijest, izvješće, tehnički ili objektivni opis, reportaža, putopis, životopis, intervju, autobiografija; pismo, prikaz javni govor, diskusija, znanstveno-popularni i/ili stručni članak, anketni obrazac, intervju, sažetak; kolumna, uputa, interpretacijski esej, molba; kritika, recenzija, raspravljački esej</i> <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pisanje vlastitih imena (osobnih i zemljopisnih), pisanje određenih i neodređenih pridjeva, pisanje brojeva,

<p>ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja; piše upućivačke i raspravljačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja; piše raspravljačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oblikuje sadržajno i logički povezani tekst – primjenjuje pravopisna i jezična pravila hrvatskoga standardnog jezika i obilježja funkcionalnoga stila teksta koji oblikuje <p>– analizira morfosintaktička obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta; analizira rečenice u tekstu i primjenjuje sintaktička znanja pri njegovu oblikovanju; analizira morfološka obilježja riječi i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta; analizira glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika:</p> <ul style="list-style-type: none"> – objašnjava razliku između otvornika i zatvornika – razlikuje slog i morfonem – prepoznaje razlike između glasovnoga i naglasnog sustava materinskoga idioma i hrvatskoga standardnog jezika – opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika na odsječnoj (artikulacijska i akustička obilježja glasova) i nadodsječnoj (naglasak i dužina) razini – objašnjava fonološki i morfološki uvjetovane glasovne promjene u kontekstu riječi – uspoređuje govorni i pisani oblik jezika (izgovor i pisanje glasova i suglasničkih skupina) – tumači razliku između izgovornih cjelina u govoru i pismu – opisuje prozodijski sustav i primjenjuje u govorenju i u pisanju riječi kojima naglasak i naglasna dužina određuje značenje <p>– analizira značenjske odnose među riječima pomoću rječnika; razlikuje leksičke slojeve</p>	<p>pisanje složenih glagolskih oblika; pisanje pravopisnih znakova na razini rečenice; pravila citiranja, sažimanje; pravopisni sadržaji: pisanje glasova u dodiru</p> <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rečenica kao sintaktička i komunikacijska jedinica, uloge i gramatičke veze u sintagmi, sintaktička služba i značenje promjenjivih i nepromjenjivih riječi u rečenici, apsolutna i relativna uporaba glagolskih načina, subjektno-predikatna sročnost, morfosintaktička znanja o vrstama riječi; nezavisnosložene rečenice, red riječi u rečenici, klitike, zavisnosložena rečenica, višestrukosložena rečenica, linearna i paralelna tekstna veza, kontektori i modifikatori, tekst i diskurs; morfemska analiza, oblici riječi, korijenski, prefiksalni i sufiksalni, leksički, gramatički, oblikotvorni morfemi, oblikotvorna osnova, alomorf, gramatičke kategorije riječi i vrste riječi, uporaba glagolskih vremena i načina, tvorba i uporaba aktiva i pasiva, morfološka obilježja riječi; otvornici i zatvornici, glasovni i naglasni sustav hrvatskoga standardnog jezika, artikulacijska i akustička obilježja glasova, naglasak i dužina, fonološki i morfološki uvjetovane promjene u kontekstu riječi, prozodijski sustav <p>Ključni pojmovi:</p>
--	--

<p>općeuporabnoga leksika hrvatskoga standardnog jezika;razlikuje lekseme ograničene uporabe u leksiku hrvatskoga standardnog jezika i pravilno ih primjenjuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – razlikuje vrste vlastitih imena <ul style="list-style-type: none"> – objašnjava razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i hrvatskoga standardnog jezika; uspoređuje organske govore hrvatskoga jezika s hrvatskim standardnim jezikom na uporabnoj razini;opisuje osnovna obilježja funkcionalnih stilova na tekstu;učenik opisuje povijesni razvoj hrvatskoga standardnog jezika: <ul style="list-style-type: none"> – objašnjava početke hrvatske pismenosti. 	<ul style="list-style-type: none"> – jezični rječnici općega i ograničenoga leksičkog sloja, jednoznačnost i višeznačnost, osnovno i izvedeno, denotativno i konotativno značenje leksema, sinonimija, homonimija, antonimija, metafora, metonimija i oksimoron, hiperonimija, hiponimija, struktura jezičnoga znaka, struktura rječničkoga članka; leksički slojevi općeuporabnoga leksika, izvanjezični i unutarjezični procesi u hrvatskome jeziku, jezični i izvanjezični razlozi stvaranja ili zastarijevanja riječi; tvorbeni analiza, tvorbeni načini, izvođenje, tj. prefiksalna, sufiksalna i prefiksarno-sufiksalna tvorba, slaganje, složeno-sufiksalna tvorba, srastanje, preobrazba, tvorba polusloženica i pokrata; rječnik vlastitih imena i prezimena <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odnos između jezika, govora i pisma, genetska pripadnost hrvatskoga jezika jezičnoj porodici, svojstva hrvatskoga standardnog jezika, vrste jezične norme hrvatskoga standardnog jezika, razlika između standardnoga jezika i supstandardnih idioma, materinski jezik, manjinski jezik, drugi jezik, hrvatski jezik i njegovi govori kao dio narodnog identiteta, hrvatski jezik kao dio nacionalnog identiteta; rasprostranjenost i uporaba hrvatskih dijalekata i narječja; funkcionalni stilovi, jezična kultura; trojezičnost i tropismenost, jezični spomenici
ŽUPANIJSKA RAZINA (90 bodova)	
<p>Provjerava se usvojenost obrazovnih ishoda povezanih s odgojno-obrazovnim ishodima i razradama ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> uključenim u <u>školsku razinu</u> Natjecanja.</p> <p>Provjerava se i usvojenost obrazovnih ishoda povezanih sa sljedećim odgojno-obrazovnim ishodima i razradama ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za 4. razred:</p>	<p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> <u>školske razine</u> Natjecanja.</p> <p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za 4. razred na višim razinama Natjecanja:</p>

<ul style="list-style-type: none"> – čita u skladu s određenom svrhom raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika: <ul style="list-style-type: none"> – uspoređuje informacije i ideje u tekstu s informacijama i idejama u drugim tekstovima, svojim znanjem i iskustvom – piše raspravljačke tekstove u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja: <ul style="list-style-type: none"> – procjenjuje informacije s obzirom na pouzdanost, vjerodostojnost, točnost, autorstvo i gledište – razlikuje lekseme ograničene uporabe u leksiku hrvatskoga standardnog jezika i pravilno ih primjenjuje: <ul style="list-style-type: none"> – prepoznaje frazeme kao dio leksika – objašnjava proces leksičkoga posuđivanja – tumači vrste leksičkoga posuđivanja – prepoznaje vrste posuđenica i njihov položaj u hrvatskome standardnom jeziku prema leksičkoj normi – služi se rječnicima ograničenoga leksičkog sloja pri razvijanju rječnika i jezične kulture. 	<p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – svrha čitanja i namjena raspravljačkog teksta (dokazivanje i zabavljanje), struktura i značenje raspravljačkog teksta, autorovo gledište, reference i aluzije na druge tekstove <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rječnik žargona, rječnik stranih riječi, razlikovni rječnik, usporedni rječnik, enciklopedijski rječnik, frazeološki rječnik
--	---

DRŽAVNA RAZINA (100 bodova)	
<p>Provjerava se usvojenost obrazovnih ishoda vezanih za odgojno-obrazovne ishode i razrade ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> uključene u <u>školsku i županijsku razinu</u> Natjecanja.</p> <p>Provjerava se i usvojenost obrazovnih ishoda vezanih za sljedeće odgojno-obrazovne ishode i razrade ishoda predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za 4. razred:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čita u skladu s određenom svrhom raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika: <ul style="list-style-type: none"> – razlikuje raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora u skladu s određenom svrhom čitanja i namjenom: dokazivanje, zabavljanje 	<p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> <u>školske i županijske razine</u> Natjecanja.</p> <p>Ključni pojmovi predmetnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> za 4. razred na državnoj razini:</p> <p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – svrha čitanja i namjena raspravljačkog teksta (dokazivanje i zabavljanje), struktura i značenje raspravljačkog teksta, autorovo gledište, reference i aluzije na druge tekstove

<ul style="list-style-type: none">- učenik opisuje povijesni razvoj hrvatskoga standardnog jezika:<ul style="list-style-type: none">- opisuje povijesni razvoj hrvatskoga pisma i pravopisa- opisuje osnovna obilježja povijesti razvoja hrvatskoga jezika- tumači položaj hrvatskoga standardnog jezika u europskome kontekstu u prošlosti i sadašnjosti.	<p>Ključni pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none">- hrvatski jezik kao službeni jezik Europske unije, hrvatski jezik kao manjinski jezik u iseljeništvu, hrvatski jezik u medijima
---	---